

În această atmosferă și în acest mediu, care e soarta rezervată tinereții, noilor promoții de actori și regizori de la I.A.T.C.? Și se ocupă cineva, îndeajuns de consecvent, de „soarta” lor? Am făcut pe tema asta și un colocviu la Piatra Neamț. Un oficial se plîngea că ei „se încadrează foarte greu în viața colectivelor”. Un personaj al lui Victor Ion Popa ar putea să-i replice: „așa o viață!”...

Se pregătește de la o vreme legea teatrelor, și mi se pare că se are în vedere și temeiul „cointeresării materiale” în anumite condiții. Eu continui să cred, ca strămoșii păstori, că banul e ochiul dracului; „elogiul” aurului l-a făcut și Timon al lui Shakespeare, citat mai apoi cu avertisment în „Capitalul”.

De o altfel de cointeresare bănuiesc că are nevoie teatrul nostru, ca să ajute cinstea și geniul creator și să-și scuture de pe frontoane zgura interesului privat și-a bunului plac al nechemaiilor. Estetica și etica socialistă o știu foarte bine, de peste o jumătate de veac; căci teatrul, ca și lumea, e o scenă. Dar ce trist e spectacolul pe care-l mai dăm în culise, cîteodată.

Nu sînt dintre cei ce cred că Îngerul a vestit-o pe Maria, ceea ce nu m-a împiedicat niciodată să admir iconografia strălucită care i-a perpetuat legenda. Presupun că tot mina Lui invizibilă a scris: „numărat, cîntărit, împărțit” pe zidurile sălii în care Balthazar se deda unei năpraznice petreceri. Dar nu văd de ce să nu-l contrazic pe Polițaiul lui Dürrenmatt, rudă bună cu Pristanda, de la care a învățat să respecte secretele patronilor.

Îngerul a mai strigat (în deșert). Și poate că nici nu există. Dați-mi voie să mă îndoiesc, ca trestia gînditoare, crezînd mai departe în oamenii potriviți, sau în omul potrivit, fiindcă de fotolii nu duce lipsă teatrul românesc.

c r o n i c a h i s t r i o n u l u i

STROHSCHNEIDER

Nu știu cum s-o fi numit de-adevăratelea. I se spunea Strohschneider. Și oridecîteori aflu că va veni, noi copiii orașului, intrăm în rezonanță. Apoi, într-o bună zi, în locul sulitei antice sau al stîndardului vestitor, apărea deasupra străzii — la înălțimea acoperișurilor — un cablu de sîrmă. În sfîrșit, acrobatul. Niciodată nu se stringea, în centrul Aradului, atîta lume și atîta tăcere.

Strohschneider evolua pe sîrmă, între cer și asfalt, ținînd în mîini bara de echilibru. Umbla pe bicicletă, luș — chipurile — masa, îndrăznea cîțiva pași ritmici de dans. Făcea, acolo sus, pe firul metalic, cam tot ceea ce își

îngăduie un cetățean onorabil pe stradă sau pe dușumele, sub privirile celorlalți.

Poate că în aceeași zi Strohschneider primise o veste foarte proastă. I murise un prieten sau îl părăsea iubita pentru un dresor. Poate că, pur și simplu, era mahmur. Dar virtuozul, din respect pentru viața sa, nu-și îngăduia nici o neglijență. Cutremurătoare meserie, la care prima greșeală se plătește cu moartea.

Nu știu ce i s-a mai întîmplat acrobatului. Dar îmi reamintesc de el, oridecîteori aud pe cîte un coleg (sau mă aud) spunînd: „astăzi n-am chef, nu sînt în formă, o să joc mai prost, nu moare nimeni”.

Într-adevăr, după spectacol, printre obiectele recuzitei, nu rămîne pe covorul de scenă nici un craniu spart. Dezastrul se consumă fără fracturi. Dar imaginea rară pe care privitorul o avusese despre noi s-a făcut zăndări. Murivăm, așa zicînd, în efigie.

Ion Omescu